

П Р А В И Л А

за ползване на пасища, мери и ливади на територията на Община Първомай за календарната 2026 година

I. Общи разпоредби

Настоящите правила са разработени на основание чл.37о, ал.2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ) и с тях се определят задълженията на общината и ползвателите на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд (ОПФ) на Община Първомай.

Чл.1. Пасищата, мерите и ливадите от държавния и общинския поземлен фонд се отдават под наем без търг в случаите по чл. 24а, ал.2, т.6 от ЗСПЗЗ, на собственици или ползватели на животновъдни обекти, които отглеждат пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, нямат данъчни задължения, както и задължения към Държавен фонд "Земеделие", държавния поземлен фонд, общинския поземлен фонд и за земите по чл. 37в, ал.3, т.2 и по чл. 37ж, ал.5 от същия закон. Пасищата, мерите и ливадите се разпределят съобразно броя и вида на регистрираните животни.

Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите лица, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище в същата или в съседна община, независимо от областта, в която се намира, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на регистрирано правно основание пасища, мери и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На лицата, които отглеждат едри и дребни преживни селскостопански животни с предназначение за производство на мляко или месо и животни от местни (автохтонни) породи, и/или биологично сертифицирани едри и дребни преживни селскостопански животни, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория.

Чл.2. Предоставените пасища, мери и ливади за индивидуално ползване на собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни могат да се ползват за построяване на навеси, съгласно изискванията на Наредба № 19 от 25.10.2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им и Закона за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ).

II. Задължения на Общината и кметствата:

Чл.3. Да осигури безпрепятствено ползване на предоставените пасища, мери и ливади от местното население за пашуване на притежаваните от тях животни, като сформирването на стадата е на доброволен принцип.

Чл.4. Да информира ползвателите на пасища, мери и ливади при настъпване на промени в нормативните документи, касаещи условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние.

Чл.5. /1/ По решение на местното население в кметствата по населени места може да се изготвят експлоатационни планове за паша на отделните стада и групи животни, за което да се информират пастирите, както на индивидуалните така и на колективните стада.

/2/ Кметовете по населени места определят безопасни маршрути за безпрепятствено преминаване до общинските пасища за придвижване на стада, задължително с придружаващи лица /пастири/, като приоритетно се ползват съществуващите прокари, горски и полски пътища.

Чл.6. Допуска се отделяне на части от големи имоти с пасища и мери за индивидуална паша на животните на отделни крупни фермери, но не може да се ограничи достъпа на животните до местата за водопой.

III. Перспективен експлоатационен план за паша:

Дългосрочното опазване на пасищата на територията на Община Първомай е съобразено с утвърдените със Заповед РД 09-122/23.02.2015г. на Министъра на Земеделието и храните „Национални стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята”.

Цели на плана:

Опазване на биологичното разнообразие с цел преобръщане на негативните промени, причинени от несъобразена с възможностите на природата паша, от изоставяне на пасищата и използване на земите за други цели.

Установяване на контакти и взаимодействие на ниво населено място със земеделските стопани, с цел постигане на максимална ефективност при използване на пасищата, на възможен екологичен ефект и икономически растеж на района.

IV. Пасищата, предназначени предимно за косене:

Косенето в пасищата да се извършва, като се спазват Националните стандарти, утвърдени със заповед на Министъра на земеделието и храните за добро екологично и земеделско състояние.

Косенето да се извършва ръчно или с ръчни косачки за бавно косене, като се започва от средата към периферията.

Да не се извършва коситба в размножителния период на птиците.

V. Прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите:

За прокари за отвеждането на селскостопански животни до местата за паша и водопои да се ползват съществуващите прокари, горски и полски пътища. Ако няма в близост такива, да се определят с писмено споразумение между наемателите на пасища и кметът на съответното кметство.

VI. Ред за предоставяне на общинските пасища, мери и ливади

Отдаването под наем на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд (ОПФ) е регламентирано в Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ). В чл. 37и, ал.1 е записано, че пасищата, мерите и ливадите от ДПФ и ОПФ се отдават под наем без търг в случаите по чл. 24а, ал.2, т.6 на собственици или ползватели на животновъдни обекти, които отглеждат пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, нямат данъчни задължения, както и задължения към Държавен фонд "Земеделие", държавния поземлен фонд, общинския поземлен фонд и за земите по чл. 37в, ал.3, т.2 и по чл. 37ж, ал.5,

съобразно броя и вида на регистрираните животни.

Общинският съвет определя с решение свободните пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд за общо и индивидуално ползване. Списъкът на имотите за общо и индивидуално ползване се обявява и публикува в областната дирекция "Земеделие", общинските служби по земеделие, общините и кметствата и на интернет страницата на областната дирекция "Земеделие" и на общината **в срок до 1 март**.

Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между лицата по ал.1, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище в същата или в съседна община, независимо от областта, в която се намира, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на регистрирано правно основание пасища, мери и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и/или до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На лицата, които отглеждат едри и дребни преживни селскостопански животни с предназначение за производство на мляко или месо и животни от местни (автохтонни) породи, и/или биологично сертифицирани едри и дребни преживни селскостопански животни, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория.

Правоимащите лица подават заявление по образец, утвърден от министъра на земеделието и храните за следващата календарна година до общинската служба по земеделие по местонахождението на животновъдния обект **в срок до 10 март**. Заявлението е по образец, утвърден от министъра на земеделието и храните, и се отнася за следващата календарна година.

Разпределянето на пасища, мери и ливади се извършва за всяко землище на територията на общината от комисия, определена със заповед на директора на областната дирекция "Земеделие", издадена в срок до 20 март, при реда и условията на чл.37и, ал.8 – 11 от ЗСПЗЗ. В състава на комисията се включват: кметът на населеното място, съответно кметският наместник или оправомощени от тях длъжностни лица, представител на общинската администрация, представител на общинската служба по земеделие, представител на областната дирекция "Земеделие" и представител на областната дирекция по безопасност на храните. Председател на комисията е кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице. На заседанието могат да присъстват правоимащите лица, както и представител на областна администрация.

Комисията въз основа на официално изготвена справка от БАБХ, съгл. чл.37и, ал.6 от ЗСПЗЗ:

1. извършва проверките по чл. 37м, ал.1 от ЗСПЗЗ;
2. съставя списък на допуснатите до участие в разпределението лица, които отговарят на условията по чл.37и, ал.1 от ЗСПЗЗ, съдържащ и информацията за тях от справката по ал.6 и регистрираните им договори за ползване на пасища, мери и ливади;
3. определя необходимата площ при условията на чл.37и, ал.4 от ЗСПЗЗ за допуснатите лица в списъка по т.2 **в срок до 20 април**;
4. разпределя едновременно имоти или части от имоти от държавния и общинския поземлен фонд до достигане на нормата по чл.37и, ал.4 от ЗСПЗЗ при спазване на следната последователност:
 - а) собственици или ползватели на животновъдни обекти, регистрирани в съответното землище, отглеждащи биологично сертифицирани животни и имащи биологично сертифицирани площи;
 - б) собственици или ползватели на животновъдни обекти, регистрирани в съответното землище, ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок;
 - в) собственици или ползватели на животновъдни обекти, регистрирани в съответното землище;
 - г) собственици или ползватели на животновъдни обекти, съседни на имоти от държавния и/или общинския поземлен фонд, независимо от землището, в което се намират имотите;

5. при недостиг на пасища, мери и ливади от държавния и/или общинския поземлен фонд в землището, в което се намира животновъдният обект, определя с протоколно решение коефициент за редукция на площите, който се прилага спрямо всички лица в землището; при наличие на свободни пасища, мери и ливади в съседно землище в същата или съседна община площите може да се разпределят до достигане на определената норма.

(9) Списъкът по чл.37и, ал.8, т.2 от ЗСПЗЗ се публикува по реда на ал.2 от чл.37и **в срок до 30 март**. Промени в списъка могат да се правят в 7-дневен срок от неговото публикуване при промяна на обстоятелствата, както и за отстраняване на допуснати грешки и/или непълноти по инициатива на заинтересованите лица, които прилагат съответните доказателства.

(10) Комисията по чл.37и, ал.7 от ЗСПЗЗ съставя протокол за разпределение на имотите в срок до 20 май, който се обявява и се публикува в областната дирекция "Земеделие", общинските служби по земеделие, общините и кметствата и на интернет страницата на областната дирекция "Земеделие" и на общината.

(11) Протоколът по чл.37и, ал.10 от ЗСПЗЗ може да се обжалва относно площта на имотите в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението, освен ако съдът разпореди друго.

Въз основа на протокола на комисията за разпределение на имотите **в срок до 20 юни** кметът на общината, съответно директорът на областната дирекция "Земеделие", сключва договор за наем с минимален срок от 5 календарни години, който започва да тече от следващата календарна година. Договорът се сключва след заплащане на по-високата сума между най-високата тръжна цена, на която са сключени договорите за землището за пасища, мери и ливади от държавния и общинския поземлен фонд за годината, и размера на средното годишно рентно плащане за землището в общината за пасища, мери и ливади.

Останалите свободни пасища, мери и ливади от общинския и държавния поземлен фонд се отдават под наем чрез търг, в който се допускат до участие само собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, в същата или в съседна община, независимо от областта, в която се намира. Търговете се провеждат от областната дирекция "Земеделие" - за земите от държавния поземлен фонд, и от кмета на общината - за земите от общинския поземлен фонд. Договорите се сключват за една календарна година.

Общинският съвет ежегодно приема решение (чл.37о) с мнозинство от общия брой на съветниците за предоставяне и актуализиране на ползването на пасищата, мерите и ливадите, съдържащо годишен план за паша, съгласие за предоставяне на пасища, мери и ливади за общо и за индивидуално ползване, размера и местоположението им, правила за ползването им със задълженията на общината и на ползвателите за тяхното поддържане.

VII. Задължения на ползвателите:

Чл.7. Ползването на пасищата, мерите и ливадите, включва следните начини за въздействие върху тяхното общо състояние, касаещо продуктивността, качеството и ботаническият състав на тревостоя:

- Режим на ползване;
- Почистване;
- Борба с плевелите;
- Торене;
- Посяване;
- Регулиране на водния режим.

Чл.8. Задължения на ползвателите на пасища, мери и ливади, относно осигуряване и стриктно спазване на технологични и организационни мероприятия за:

1. Повърхностно подобряване на терена;
2. Подобряване състоянието на пасищата и мерите чрез торене;
3. Органично торене на площите;
4. Провеждане на борба с плевелите и агресивните и устойчиви растителни видове;
5. При необходимост подсяване на деградирани пасища и мери;
6. Основно подобряване на пасища и мери при ниско продуктивни естествени тревостои със силно влошен тревен състав;
7. Напояване на пасищата и мерите, където това е възможно;
8. Поддържане на пасищата и мерите чрез традиционните земеделски практики – паша и/или косене.

Чл.9. Задължения на ползвателите на пасища, мери и ливади:

1. Да заплащат в срок определения наем за ползване на пасища, мери и ливади;
2. Да използват предоставените им площи с пасища, мери и ливади, съгласно предназначението им;
3. Да спазват приетите от общинския съвет Правила и Годишен план за паша;
4. Да спазват установените ветеринарно-санитарни и хигиенни изисквания, както и екологични норми;
5. Да спазват противопожарните правила и фотосанитарни изисквания;
6. Да опазват съществуващите в площите с пасища, мери и ливади електропреносни, хидромелиоративни и други видове съоръжения, както и водоемите;
7. Да предпазват от ерозия, заблацияване, замърсяване, както и да не използват за пръскането им неразрешени препарати;
8. Да не отсичат съществуващите единични и групи дървета, без разрешение от ОБА гр.Първомай;
9. Да не допускат замърсяване на пасищата, мерите и ливадите с битови, строителни, производствени и други отпадъци;
10. При констатиране на заразни болести при животните, същите да не се допускат на паша, както и да се изпълняват указанията на специализираните ветеринарни органи;
11. Охраната на площите с пасища, мери и ливади е за сметка на Наемателите;
12. Ползвателите нямат право да преотстъпват ползваните от тях пасища, мери и ливади на трети лица;
13. Да не се допуска навлизането на животните в обработваеми земеделски земи, а пашата им да се извършва само в определените за тяхното ползване пасища и ливади, придружени от пастира на стадото.
14. Да използват мерите и пасищата щадящо и да районират пашата с оглед на опазването им.
15. Да не разорават предоставените им пасища и мери и да не променят начина на трайно ползване.
16. Да опазват постоянно затревените площи в близост до гори от навлизане на дървесна и храстовидна растителност в тях.

Допълнителни разпоредби

§ 1. "Пасищни селскостопански животни" са:

- а) едрите и дребните преживни селскостопански животни;
- б) конете с официална идентификация в БАБХ съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/262 на Комисията от 17 февруари 2015г. за определяне на правила в съответствие с директиви 90/427/ЕИО и 2009/156/ЕО на Съвета по отношение на

методите за идентификация на еднокопитни животни (Регламент за паспорт на еднокопитните животни) (ОВ, L 59/1 от 3 март 2015 г.), с изключение на конете с предназначение "за спорт".

§ 2. "Животновъден обект" е обект, регистриран по реда на Закона за ветеринарномедицинската дейност, в който постоянно се отглеждат пасищни селскостопански животни, с изключение на регистрирани обекти върху имоти с начин на трайно ползване пасища и мери.

§ 3. "Общо ползване", съгласно § 2д от ДР на ЗСПЗЗ, е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери и пасища, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада.

§ 4. „Животинска единица”, съгласно § 2з от ДР на ЗСПЗЗ, е условна единица за приравняване на броя на различните видове и категории животни, както следва:

1. един кон над 6-месечна възраст, един бивол и едно говедо над двегодишна възраст се равнява на една животинска единица;

2. говедо или бивол на възраст от 6 месеца до две години се равнява на 0,6 от животинска единица;

3. една овца или една коза се равнява на 0,15 от животинска единица.